

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра политологии

ПАЛАМАРЧУК Марина Александровна

**РЕФЕРЕНДУМ В ПОЛИТИЧЕСКОМ ПРОЦЕССЕ РЕСПУБЛИКИ
БЕЛАРУСЬ: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат политических наук,
доцент Е. М. Ильина

Допущен к защите
«__» _____ 20__ г.

Заведующий кафедрой политологии
доктор политических наук, профессор Н. А. Антанович

Минск, 2025

ОГЛАВЛЕНИЕ

РЕФЕРАТ	3
РЭФЕРАТ	4
SUMMARY	5
ВВЕДЕНИЕ	6
ГЛАВА 1 РЕФЕРЕНДУМ КАК ПОЛИТИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ	8
1.1 Понятие и сущность референдума	8
1.2 Классификация референдумов.....	14
ГЛАВА 2 КОНСТИТУЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ПРОВЕДЕНИЯ РЕФЕРЕНДУМОВ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	22
2.1 Основные этапы организации и проведения референдумов в Республике Беларусь.....	22
2.2 Порядок голосования и подведения итогов республиканских референдумов в Республике Беларусь	30
ГЛАВА 3 ИСТОРИЯ ПРОВЕДЕНИЯ РЕФЕРЕНДУМОВ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	38
3.1 Референдум 14 мая 1995 года и реализация его решений	38
3.2 Референдумы 24 ноября 1996 года и 17 октября 2004 года и реализация их решений.....	42
3.3 Референдум 27 февраля 2022 года и реализация его решений.....	48
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	56
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ	58
ПРИЛОЖЕНИЕ Референдумы в Республике Беларусь.....	63

РЕФЕРАТ

Объем работы: 65 страниц, 48 использованных источников.

Ключевые слова: РЕФЕРЕНДУМ, ПОЛИТИЧЕСКИЙ ПРОЦЕСС, ИЗБИРАТЕЛЬНОЕ ПРАВО, ГОЛОСОВАНИЕ, ЦЕНТРАЛЬНАЯ КОМИССИЯ, КОМИССИИ ПО РЕФЕРЕНДУМУ.

Объект исследования: референдум как институт прямого волеизъявления граждан.

Цель дипломной работы: выявить институционно-правовые основы организации и проведения референдумов в Республике Беларусь.

Методы исследования: диалектический, исторический, логический, системный, аналитический, метод классификации, формально-юридический, сравнительно-правовой, нормативный методы.

Научная новизна исследования: в дипломной работе предпринята попытка выявить и проанализировать институционно-правовые основы организации и проведения референдумов в Республике Беларусь. В результате проведенного исследования раскрыты понятие и сущность референдума, проведена классификация референдумов, определены основные этапы организации и проведения референдумов в Республике Беларусь, определен порядок голосования и подведения итогов республиканских референдумов в Республике Беларусь, раскрыты особенности проведения референдумов 14 мая 1995 года, 24 ноября 1996 года, 17 октября 2004 года, 27 февраля 2022 года и реализации его решений.

Практическая значимость дипломной работы заключается в возможности использования полученных результатов и выводов в научном обеспечении правотворческой и организационно-управленческой деятельности в сфере организации и проведения референдумов в Республике Беларусь.

Теоретическая значимость данной работы состоит в дополнении имеющихся в политической науке разработок по вопросам института прямого волеизъявления граждан и расширении исследовательских возможностей дальнейшего научного обоснования изучаемой проблемы.

Дипломная работа является самостоятельно выполненным исследованием.

РЭФЕРАТ

Аб'ём працы: 65 старонак, 48 скарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: РЭФЕРЭНДУМ, ПАЛІТЫЧНЫ ПРАЦЭС, ВЫБАРЧАЕ ПРАВА, ГАЛАСАВАННЕ, ЦЭНТРАЛЬНАЯ КАМІСІЯ, КАМІСІІ ПА РЭФЕРЭНДУМЕ.

Аб'ект даследавання: рэферэндум як інстытут прамога волевыяўлення грамадзян.

Мэта дыпломнай работы: выявіць інстытуцыйна-прававыя асновы арганізацыі і правядзення рэферэндумаў у Рэспубліцы Беларусь.

Метады даследавання: дыялектычны, гістарычны, лагічны, сістэмны, аналітычны, метады класіфікацыі, фармальна-юрыдычны, параўнальна-прававы, нарматыўны метады.

Навуковая навізна даследавання: у дыпломнай рабоце зроблена спроба выявіць і прааналізаваць інстытуцыйна-прававыя асновы арганізацыі і правядзення рэферэндумаў у Рэспубліцы Беларусь. У выніку праведзенага даследавання раскрыты паняцце і сутнасць рэферэндуму, праведзена класіфікацыя рэферэндумаў, вызначаны асноўныя этапы арганізацыі і правядзення рэферэндумаў у Рэспубліцы Беларусь, вызначаны парадак галасавання і падвядзення вынікаў рэспубліканскіх рэферэндумаў у Рэспубліцы Беларусь, раскрыты асаблівасці правядзення рэферэндумаў 14 мая 1995 года, 29 лютага 2022 г. і рэалізацыі яго рашэнняў.

Практычнае значэнне дыпломнай работы заключаецца ў магчымасці выкарыстання атрыманых вынікаў і высноў у навуковым забеспячэнні праватворчай і арганізацыйна-кіраўніцкай дзейнасці ў сферы арганізацыі і правядзення рэферэндумаў у Рэспубліцы Беларусь.

Тэарэтычная значнасць гэтай работы заключаецца ў дапаўненні існуючых у палітычнай навуцы распрацовак па пытаннях інстытута прамога волевыяўлення грамадзян і пашырэнні даследчых магчымасцей далейшага навуковага абгрунтавання праблемы, якая вывучаецца.

Дыпломная праца з'яўляецца самастойна выкананым даследаваннем.

SUMMARY

Volume of work: 65 pages, 48 references.

Key words: REFERENDUM, POLITICAL PROCESS, ELECTORAL LAW, VOTING, CENTRAL COMMISSION, REFERENDUM COMMISSIONS.

Object of research: referendum as an institution of direct expression of the will of citizens.

Objective of the thesis: to identify the institutional and legal foundations of organizing and holding referendums in the Republic of Belarus.

Research methods: dialectical, historical, logical, systemic, analytical, classification method, formal-legal, comparative-legal, normative methods.

Scientific novelty of the research: the thesis attempts to identify and analyze the institutional and legal foundations of organizing and holding referendums in the Republic of Belarus. As a result of the conducted research, the concept and essence of a referendum were revealed, a classification of referendums was carried out, the main stages of organizing and holding referendums in the Republic of Belarus were determined, the procedure for voting and summing up the results of republican referendums in the Republic of Belarus was determined, the features of holding referendums on May 14, 1995, November 24, 1996, October 17, 2004, February 27, 2022 and the implementation of its decisions were revealed.

The practical significance of the thesis lies in the possibility of using the obtained results and conclusions in the scientific support of law-making and organizational and managerial activities in the field of organizing and holding referendums in the Republic of Belarus.

The theoretical significance of this work lies in supplementing the existing developments in political science on the issues of the institute of direct expression of the will of citizens and expanding the research possibilities for further scientific substantiation of the problem under study.

The thesis is an independently completed study.

